

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 804

van **ROOSMARIJN BECKERS**

datum: 4 augustus 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Landbouwgerichte opleidingen - Secundair onderwijs

De voorbije coronacrisis en de daarmee gepaard gaande economische malaise werden door velen gezien als een mogelijk kantelpunt om te evolueren naar een nieuwe, lokaal gerichte en dus meer duurzame (landbouw)economie. Dat is er in terugblik niet meteen van gekomen, maar desalniettemin toonde de breuk die gemaakt werd door de coronacrisis aan dat voedselzekerheid en het belang van nabije beschikbare productie en markten voor voeding zeker geen luxe zijn of een relict uit het verleden.

De oorlog in Oekraïne, de algemene inflatie en vooral de duidelijke prijsstijgingen van heel wat voedingswaren tonen aan dat de noodzaak aan zekerheid over onze voedingsbevoorrading heel actueel is. Een economisch bestel met minder globalisering, waarin Vlaanderen én Europa minder afhankelijk zijn van hun huidige grootste overzeese handelspartners voor hun voedselbevoorrading, is in die context een na te steven model dat naast het aspect bevoorradingszekerheid ook voordelig is wat betreft ecologie, klimaat en duurzaamheid. In dat opzicht is onze Vlaamse landbouwsector van essentieel belang. Daartoe is het dus ook belangrijk dat we toekomstgericht denken en handelen inzake landbouw en dat we ook jongeren kunnen aantrekken richting de landbouwsector.

In het secundair onderwijs biedt het studiegebied/domein land- en tuinbouw ruimte aan een dertigtal opleidingen waarvan een ruim deel hoort bij de STEM-opleidingen. Drie jaar geleden vroeg ik daarom in een eerdere schriftelijke vraag^[1] het aantal leerlingen die in het secundair onderwijs afstuderen in landbouwgerichte opleidingen, alsook hun doorstroomcijfers naar het hoger onderwijs en de arbeidsmarkt. Daarnaast polste ik naar initiatieven die deze studierichtingen in het secundair onderwijs innovatiever, toekomstgerichter en dus aantrekkelijker moeten maken. (STEM: Science, Technology, Engineering and Mathematics)

Ter opvolging van dit thema had ik graag antwoord op een aantal vragen.

1. In antwoord op mijn toenmalige eerste deelvraag gaf de minister voor de periode van het schooljaar 2008-2009 tot en met het schooljaar 2017-2018 een overzicht van de evolutie van het aantal afstuderenden in landbouwgerichte opleidingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs, met name:
 - het aantal studiegetuigschriften in het 2e leerjaar, 3e graad bso;
 - het aantal diploma's secundair onderwijs in het 3e leerjaar, 3e graad bso;
 - het aantal studiegetuigschriften in het 3e leerjaar, 3e graad bso;
 - het aantal diploma's hoger onderwijs in het 2e laarjaar, 3e graad tso;
 - het aantal certificaten secundair na secundair (Se-n-se) in het tso.

**Vlaams
Parlement**

Graag krijg ik een update van de evolutie van het aantal leerlingen gewoon secundair onderwijs dat afstudeert in een landbouwgerichte studierichting, en een overzicht van de evolutie van het aantal afgestudeerde leerlingen in landbouwgerichte opleidingen in de bovengenoemde segmenten van het secundair onderwijs voor het schooljaar 2018-2019 tot en met het recentste schooljaar waarvoor er cijfers beschikbaar zijn.

2. Kan de minister een soortgelijk overzicht geven van de landbouwgerichte opleidingen in het bso?
3. Kan de minister een soortgelijk overzicht geven van de landbouwgerichte opleidingen in het deeltijds secundair onderwijs?
4. Hoe evalueert de minister die cijfers/evoluties?
5. In de tweede deelvraag vroeg ik toen de spreiding van de leerlingen in landbouwgerichte studierichtingen in het secundair onderwijs per provincie. De minister gaf toen een overzicht ter zake voor de periode van het schooljaar 2009-2010 tot en met het schooljaar 2018-2019.

Graag krijg ik een update van de verdeling van het aantal leerlingen voltijds gewoon secundair onderwijs in studiegebied land- en tuinbouw (in 2e en 3e graad) per provincie van de hoofdzetel van de school voor het schooljaar 2019-2020 tot en met het recentste schooljaar waarvoor er cijfers beschikbaar zijn.

6. Kan de minister een soortgelijk overzicht geven van de landbouwgerichte opleidingen in het bso?
7. Kan de minister een soortgelijk overzicht geven van de landbouwgerichte opleidingen in het deeltijds secundair onderwijs?
8. In de derde deelvraag vroeg ik hoeveel van de afgestudeerden uit landbouwgerichte opleidingen uit het secundair onderwijs doorstroomden naar het hoger onderwijs. De minister gaf toen een overzicht van alle studenten uit de landbouwgerichte opleidingen die rechtstreeks zijn doorgestroomd naar het hoger onderwijs voor het schooljaar 2008-2009 tot en met het schooljaar 2017-2018.

Graag krijg ik een geüpdatet overzicht van de evolutie voor de cohorten van het schooljaar 2018-2019 tot en met het recentste schooljaar waarvoor er cijfers beschikbaar zijn.

9. Hoe verhouden de doorstroomcijfers vanuit landbouwgerichte opleidingen richting het hoger onderwijs zich met de algemene doorstroomcijfers binnen de desbetreffende onderwijsvormen (in casu tso en bso)?
10. In de vierde deelvraag vroeg ik hoeveel van die afgestudeerden uit het secundair onderwijs meteen op de arbeidsmarkt terechtkwamen en daarbij kozen voor een job binnen de landbouwsector. Concreter gesteld: hoeveel van die afgestudeerden hadden een jaar na afstuderen een vaste job die landbouwgerelateerd was?

De minister gaf toen mee dat de rechtstreekse doorstroom van leerlingen naar de arbeidsmarkt en dus de werkloosheidsgraad werd gemonitord, maar dat daarbij niet nagegaan kon worden of die tewerkstelling effectief in een landbouwgerichte job was.

Graag krijg ik een geactualiseerd overzicht van de recentste vijf jaar.

11. Vanuit het veld hoor ik dat veel jongeren die in het secundair afstuderen in een landbouwgerichte opleiding, niet in een landbouwgerichte job terechtkomen. Veel jongeren uit die richtingen klagen dan ook over het gebrek aan toekomstperspectief binnen de land- en tuinbouw, maar ook in gerelateerde domeinen zoals de minder landbouwgerichte dierenzorg.

Is het volgens de minister in dat opzicht geen meerwaarde om een monitoringsonderzoek op te zetten om op een kwaliteitsvolle manier na te gaan

- a) waar afgestudeerden uit landbouwgerelateerde studierichtingen uiteindelijk terechtkomen op de arbeidsmarkt;
- b) in hoeverre afgestudeerden uit landbouwgerelateerde studierichtingen die op de arbeidsmarkt wel starten in de land- en tuinbouwsector daar ook effectief in tewerkgesteld blijven (onderzoek naar retentie dus);
- c) wat de voornaamste motieven zijn om al dan niet effectief te kiezen voor de land- en tuinbouwsector;
- d) wat de voornaamste factoren zijn om in de sector te blijven of om de sector te verlaten?

Ziet de minister daar een meerwaarde in? Zo ja, zal hij zulk onderzoek op poten zetten? Zo niet, waarom niet?

[\[1\]](#) Gecoördineerde schriftelijke vraag nr. 555 (2019-2020) aan minister van Onderwijs Ben Weyts en nr. 567 (2019-2020) aan toenmalig minister van Landbouw Hilde Crevits, ingediend op 18 mei 2020.

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Ben Weyts (820), Jo Brouns (804)

JO BROUNS

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 804 van 4 augustus 2023

van **ROOSMARIJN BECKERS**

Een antwoord zal worden aangeleverd door minister Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand.